

PREVENTIE AANBOD WEERBAARHEID WALCHEREN versie 7 juli

	Titel/ naam aanbod	Aanbieder	Profijtgroep (achtergronden van de kinderen die profiteren van het aanbod):	Aanbod richt zich op:	Nadere omschrijving aanbod:	Gegevens mbt gebruik en evaluatie aanbod:
			<ul style="list-style-type: none"> - Primair onderwijs - Voortgezet onderwijs - Evt. speciaal onderwijs - Jongens/ meisjes - Leeftijd 	<ul style="list-style-type: none"> 1) kind en 2) docent en 3) beide 	<ul style="list-style-type: none"> 1) gewenste of beoogde resultaat 2) vorm of werkwijze en tijdsbesteding (bijv. eendaagse workshop, gesprek(ken), meerdere bijeenkomsten, training gedurende schooljaar, cd-rom) 3) kosten; 4) op school of op locatie gegeven; 5) theoretische onderbouwing/ visie die ten grondslag ligt aan het aanbod. 	<ul style="list-style-type: none"> 1) N afname; 2) N wachtlijsten; 3) % effectiviteit; 4) % tevredenheid.
	1. Fysieke en mentale weerbaarheid (algemeen)					
1	Natuurlijk Sociaal!	<p>RPCZ Edisonweg 2 Postbus 351 4380 AJ Vlissingen</p> <p>Tel.: 0118 480 880 Fax: 0118 480 900</p> <p>info@bazalt.nl www.bazalt.nl</p>	Groep 1-4 en groep 5-8	Leerkrachten	<ul style="list-style-type: none"> 1. Preventieve aanpak; doelgericht en geïntegreerd verwerven van sociale vaardigheden. 2. Een scholingstraject met toepassing in de praktijk van 4 teambijeenkomsten. (tot 30 leraren) één trainer)Daarna implementatie en borging middels o.a. coaching om the job 3. Kosten: de kosten van het traject Natuurlijk Sociaal worden in het schoolcontract en/of bestuurscontract opgenomen. 4. Op de schoollocatie 5. Sociale vaardigheden verwerven vraagt naast het doelgericht werken aan sociale vaardigheden vooral aandacht voor de wil tot samenwerken. Dit vooral geïntegreerd in de dagelijkse situaties (Kagan 07)) 	1n 2008 -2009: 5 scholen gestart, Scholen die kiezen voor NS! Kiezen bewust voor geïntegreerd aandacht voor sociale vaardigh.

2	SoVatraining pubers	MWW	VO(onderbouw)	Pubers	1) Jongeren die, om welke reden dan ook, hun sociale vaardigheden niet toe kunnen passen ofwel kinderen die in onvoldoende mate over deze vaardigheden beschikken. 2) training 3) geen 4) VO: op school 5) Doelstelling: Jongeren bewust maken van hun eigen specifieke wijze van reageren op situaties en alternatieven aanbieden en leren toepassen.	1) 2 x 2) geen
3	Rots en water drie daagse scholing (R & W)	ActiePunt /Sport Zeeland ism Rots& Water instituut Nederland	Leerkrachten PO en VO	docenten	Fysieke mentale/weerbaarheid scholing voor leerkrachten. Scholing duurt drie dagen, men kan in de eigen werksetting met het programma aan de slag. Programma moet door docenten zelf aangepast worden aan doelgroep. Scholing d.m.v. psycho- fysieke didactiek in sportzaal. Scholing wordt op centrale plaats aangeboden. Kosten € 620 per persoon (inclusief lesmateriaal)	Scholing is 3 keer uitgevoerd in Zeeland (60 dln) evaluatie beschikbaar . wordt ook landelijk aangeboden
4	Eendags Training R & W (EDIT) ism Rots & Water instituut	ActiePunt /SportZeeland	Team leerkrachten PO en VO	Docenten	Kennismaking voor het hele team met Rots & Water basisprogramma (inclusief lesmateriaal). De training duurt 1 dag en is zeer praktisch gericht (zelf doen van de werkvormen uit het boek en toelichting op didactiek. Psycho- fysieke didactiek Kosten € 1350	Niet uitgevoerd, geen vraag tot nu toe
5	Actiepunt ¹ : Weerbaarheid in het basisonderwijs (zie ook WIBO)	ActiePunt /Sport	Alle groepen 1 t/m 8	Docenten Kinderen ouders	Fysieke/mentale Weerbaarheid (door externe trainers) (<i>gericht op omgaan met</i>	26 scholen lessen in de groepen 6,7 en/of 8

¹ Door Movisie zijn een aantal voorwaarden voor effectiviteit van fysiek/mentale weerbaarheids programma's geformuleerd, die Actiepunt hanteert. (zie bijlage)

		Zeeland	<p>Lessen door externe trainers in de groepen 6,7 en 8</p> <p>Lessen in de groepen 1 t/m 5 kunnen door externe trainers worden aangeboden (4 lessen per groep)</p> <p>(voor groepen 1 t/m 5 is een module voor leerkrachten beschikbaar, zodat zij zelf aan de slag kunnen : 2 dd (scholing) die aansluit bij lessen in 6,7 en 8)</p>		<p><i>grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik)</i></p> <p>Combinatie van MKP en R & W programma</p> <p>Lessen worden wekelijks aangeboden:</p> <p>groep 6, 4 intro lessen</p> <p>Groep 7 , 7 lessen basisprogramma</p> <p>Groep 8, 7 lessen herhaling/vervolg</p> <p>Seksespecifiek van opzet, psycho- fysieke didactiek (in de gymzaal/speellokaal)</p> <p>Leerkrachten zijn bij de lessen aanwezig en werken met de kinderen in werkboekje (groep 7 en 8) Ouders worden bij de laatste les in groep 8 uitgenodigd</p> <p>Onderwerpen: regels en respect, houding, ruimte, lichaamstaal en stem, omgaan met pesten/conflicten, veiligheid, groepsdruk, machtsmisbruik, hulp vragen en geven</p> <p>Indicatie kosten vanaf € 2500 (6,7 en 8) € 1295 module leerkrachten onderbouw</p>	<p>Evaluaties beschikbaar van ouders,kinderen, leerkrachten en trainers. Voldoet in het algemeen aan vraag (leren omgaan met pesten en conflictgedrag, agressie)</p> <p>Daarnaast is een uitgebreid evaluatie/effect onderzoek van WIBO Groningen beschikbaar (uitgevoerd door RUG)</p>
6	Marietje Kesselsproject (MKP) ^{zie 1}	ActiePunt /Sport Zeeland	Groep 7-8 (12 lessen groep 7 of 8)	Kinderen Docenten ouders	<p>Fysieke/mentale Weerbaarheid (specifiek gericht op omgaan met machtsmisbruik)</p> <p>12 lessen van een uur, wekelijks aangeboden door externe trainers, seksspecifiek van opzet. Lessen vinden plaats in gymzaal, leerkracht van de eigen groep is aanwezig. Voorlichting aan</p>	<p>Wordt alleen in de gemeente Tholen uitgevoerd in de groepen 7 op 8 scholen in 2008, evaluaties beschikbaar</p> <p>Er is ook een</p>

					ouders en team is gekoppeld aan de lessen. Indicatie Ouders worden bij de laatste les uitgenodigd. kosten € 2500 (afhankelijk van grootte en aantal groepen)	proces/effect evaluatie beschikbaar van Zeeuws pilot project MKP Zeeland. In de praktijk komen lessen overeen met de lessen beschreven onder WIBO
7	Cursus “Vrienden”	Indigo preventie Vlissingse singel 16 - 18 4335 GA Middelburg 0118 625113 preventie@indigozeeland.nl www.indigo.nl	PO en VO	Kinderen, jongeren	VRIENDEN is een afkorting die staat voor: Voel je je bang, Rust en ontspan je lekker, In jezelf denken, Eigen plan maken, Netjes gedaan, Doe je oefeningen, EN rustig blijven. De letters van het woord vormen de bakens waarmee een angstig kind kan leren zijn angstgevoel onder controle te houden en niet in paniek te raken. Het programma kan zowel klassikaal, als op indicatie bij (faal)angstige leerlingen én als therapeutische behandeling (zowel individueel als in groepsverband) toegepast worden Betreft 10 bijeenkomsten (incl. evt. ouderbijeenkomsten). Duur bijeenkomst ca. 1,5 uur. Uitvoering binnen de school na schooltijd of binnen het rooster. Aanmelding voor een ‘open’ groep is eveneens mogelijk. Financiering door ziektekostenverzekering. Leerlingenboeken voor kosten van de school.	De Wereld Gezondheidsraad heeft “VRIENDEN” uitgeroepen als het enige preventieprogramma voor angst en depressie bij jongeren, waarvan de effectiviteit bewezen is. De afgelopen jaren binnen verschillende VO scholen aangeboden met grote tevredenheid.
8	Interactiewijzer en Interactiewijzer jonge kind	RPCZ Edisonweg 2 Postbus 351 4380 AJ Vlissingen	Groep 3 t/m 8 Groep 1/2	Kinderen en docenten	1. Interactiewijzer biedt een diagnostisch instrument gericht op het in kaart brengen van sociale en interactieproblemen met daaraan gekoppeld een curatieve aanpak om	leder jaar kiezen 3 à 4 scholen met dit traject. Positieve reacties

		Tel.: 0118 480 880 Fax: 0118 480 900 info@bazalt.nl www.bazalt.nl			deze problemen te helpen oplossen. Interactiewijzer Jonge Kind heeft daarnaast ook een preventief groepsprogramma om sociale vaardigheden te oefenen. 2. Op maat teamtraining (20 met terugkom-moment (6 á 8 uur). 3. Kosten: de kosten van het traject Natuurlijk Sociaal worden in het schoolcontract en/of bestuurscontract opgenomen. 4. op schoollocatie 5. Op school of op locatie gegeven. 6. Gebaseerd op de interactionele theorie van Leary: gedragsproblemen ontstaan en kunnen worden opgelost in interactie met de omgeving.	
	2. WEERBAARHEID EN OUDERS					
9	Thema/voorlichtings- bijeenkomsten voor ouders en teams leerkrachten	Sport Zeeland	Ouders docenten		Fysiek/mentale weerbaarheid/grenzen/pesten/omgaan met agressie/zelfvertrouwen, de bijeenkomsten zijn gekoppeld aan de lessen voor kinderen en zijn informatief met in soms een stukje praktijk, in school uitgevoerd € 230 (p dd0 Duur : ongeveer 2 uur per thema	16 ouderavonden (2008)(goed bezocht, positief gewaardeerd) , 12 evaluaties aanwezig, teambijeenkomsten
10	Cursus 'Krachtige ouders'	Sport Zeeland	Ouders van kinderen die lessen volgen in fysiek/mentale weerbaarheid		Cursus van 4 bijeenkomsten van 2 uur , gedeeltelijk oefenvormen gericht op de eigen fysiek/mentale weerbaarheid. Met een koppeling naar het ondersteunen van kinderen in hun weerbaarheid. Uitgevoerd op school of centrale locatie (beweegruijnte)	In 2008 niet uitgevoerd (wel in 2007), wel aangeboden (3 keer) , te weinig belangstelling

					Kosten € 1850	
11	Ouderbijeenkomst 'zelfbeeld en vertrouwen'	GGD Zeeland	Ouders van kinderen van 4-12 jaar	Ouders	<ol style="list-style-type: none"> 1) De ouderbijeenkomst geeft informatie aan ouders hoe zij het zelfvertrouwen van hun kinderen kunnen bevorderen en bevat een werkvorm, die ouders uitnodigt met elkaar van gedachten te wisselen over situaties, waarbij hun kinderen zelfvertrouwen nodig hebben. 2) Eén bijeenkomst 3) 75 euro 4) Op school 5) Positief opvoeden 	<ol style="list-style-type: none"> 1) in 2008 niet uitgevoerd 2) geen 3) onbekend 4) tevreden
	3. WEERBAARHEID EN GEDRAGSPROBLEMEN					
12	Training Emotiemangement voor kids	<p>RPCZ Edisonweg 2 Postbus 351 4380 AJ Vlissingen</p> <p>Tel.: 0118 480 880 Fax: 0118 480 900</p> <p>info@bazalt.nl www.bazalt.nl</p>	Groep 1-8, leerlingen van 10-12 jaar	Leerkrachten, leerlingen van 10-12 jaar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emotiemangement voor kids is zowel een preventieve als curatieve aanpak: Hoofddoel is kinderen leren omgaan met emotionele of gedragsproblemen die ze nu of later tegenkomen. 2. Vorm: een training voor leraren van 4 bijeenkomsten. (20) 3. Kosten: de kosten van het traject Emotiemangement voor kids worden in het schoolcontract en/of bestuurscontract opgenomen 4. in onderling overleg 5. gebaseerd op de theorie van Rationele Emotieve Therapie, een cognitieve benadering waarbij de nadruk ligt op het herstructureren van het denken 	Nieuw in ons aanbod. Op basis van div. pilots tot stand gekomen. Erg veel belangstelling voor 1 ^e aanbod in september.
13	KR8! En karakterkaarten	<p>RPCZ Edisonweg 2 Postbus 351</p>	Groep 7-8	Op leraren,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programma gericht op zelfkennis en zelfsturing van gedrag. Het leert 	KR8! blijkt als aanvulling in de

		<p>4380 AJ Vlissingen</p> <p>Tel.: 0118 480 880 Fax: 0118 480 900</p> <p>info@bazalt.nl www.bazalt.nl</p>		groep 7-8	<p>jongeren zich bewust te worden van hoe ze willen zijn. Het helpt hen zich te gedragen op basis van waarden die zij zich op eigen KR8! Hebben verworven</p> <ol style="list-style-type: none"> Scholings en invoeringstraject wordt geheel op maat vastgesteld (25) Kosten: de kosten van het traject Natuurlijk Sociaal worden in het schoolcontract en/of bestuurscontract opgenomen in onderling overleg Gebaseerd op theorie van Character development: (Thomas Lickona) en de door Kagan onderscheiden 3 domeinen van persoonlijke, relationele en maatschappelijke kenmerken. (Spencer Kagan (2005) 	bovenbouw op programma's SEO goed inzetbaar.
	4. WEERBAARHEID EN VERLIES					
14	Rouwbegeleiding	<p>RPCZ Edisonweg 2 Postbus 351 4380 AJ Vlissingen</p> <p>Tel.: 0118 480 880 Fax: 0118 480 900</p> <p>info@bazalt.nl www.bazalt.nl</p>	Groep 1-8	Kinderen, leerkracht en en ouders	<ol style="list-style-type: none"> Opbrengst: Preventief: scholen weten wat zij kunnen doen en bespreken na overlijden van een leerkracht/leerling/ouder of bekende van... Tijdens het eerste gesprek worden met school en/of ouders de hulpmogelijkheden doorgesproken, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> Helpen ontwikkelen van draaiboek/protocol Het begeleiden van schoolteam/ ind. 	<p>Zeer wisselend. Preventief steeds vaker en na een trauma meerdere keren per schooljaar.</p>

					<p>leraren als voorb. op</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het begeleiden van rouwprocessen - Ook worden bijeenkomsten voor ouders verzorgd preventief en na overlijden. <p>3. Kosten: de kosten van het traject rouwbegeleiding worden in het schoolcontract en/of bestuurscontract opgenomen of bij onverwachte situaties in onderling overleg bepaald.</p> <p>4. op de betreffende locatie</p> <p>5. Het zo natuurlijk mogelijk doorleven van een rouwproces na het overlijden van een dierbaar persoon waarmee een intense relatie bestaat, kan voorkomen dat rouw verandert in een trauma met verstrekkende gevolgen voor de emotionele, de sociale, de cognitieve ontwikkeling en het gedrag. Informatie over en begeleiding van individuele en groepsgewijze rouwprocessen kan een belangrijke bijdrage leveren in het voorkomen en behandelen van gecompliceerde rouwprocessen</p>	
	5. WEERBAARHEID EN SEKSUELE VORMING					
15	Gastles relaties en seksualiteit	GGD	PO, groep 7 en 8 VO	kinderen	<p>Resultaat: het geven van informatie, het bespreekbaar maken van waarden en normen en het aanleren van vaardigheden om over seks te kunnen communiceren.</p> <p>Vorm: 3 lessen. Maatwerk, evt. betrekken van ouders</p>	<p>1. In 2008: 5x. In 2009: 7x</p> <p>2. nee</p> <p>3. onbekend</p> <p>4. onbekend</p>

					Kosten: 125 euro Locatie: op school Theorie: kennis, attitude, vaardigheden	Contact: secretariaat Jeugdgezondheidszorg: 0113 - 249460
16	Week van de Lentekriebels	GGD i.s.m. Rutgers Nisso Groep	PO: 4-12 jaar en hun ouders	3 + ouders	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stimuleringsproject om aandacht te besteden aan relationele en seksuele vorming in het basisonderwijs. 2. Gedurende een week wordt in alle groepen minimaal een les besteed aan relationele en seksuele vorming. Docenten krijgen een workshop aangeboden. GGD ondersteunt. 3. 125 euro materiaalkosten 4. De workshop: op locatie. De lessen: op school. 5. Informeren, normen en waarden, zelfbeeld, vaardigheden, beeldvorming. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Per jaar kunnen 15 scholen deelnemen. In de afgelopen 3 jaar (sinds het aanbod bestaat) hebben 46 scholen deelgenomen. 2. Jaarlijks melden scholen zich al aan in de week van de lentekriebels voor het volgende schooljaar. Aanmelden via flyer. Deze worden op een wachtlijst geplaatst. 3. Het is een effectief project. 4. Grote tevredenheid onder scholen, kinderen en ouders. <p>Contactpersoon: Lia van Aken, tel. 0113 - 249460</p>
	6. WEERBAARHEID EN GENOTSMIDDELEN					
17	Gezonde School en Genotmiddelen	GGD/Indigo o Indigo preventie Vlissingse singel 16 - 18 4335 GA	Groep 7 en 8 PO / SO Klas 1 en 2 VO / SO	Beide	Doel: opzetten van schoolgezondheidsbeleid rond genotmiddelen. Leerlingen in staat stellen de risico's van roken, alcohol en drugs in te schatten en te motiveren tot het zich verantwoordelijk gedragen. Vorm: lesmateriaal, ouderbijeenkomst, training voor leerkrachten,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walcheren: 42 scholen voor PO, 4 VO en 4 SO 2. nee 3. bewezen effectief programma; 4. onbekend.

		Middelburg 0118 625113 preventie@indigozeeland.nl www.indigoze.nl			gezondheidsbeleid, signalering en begeleiding Kosten: betaald door gemeenten Locatie: op school Theorie: integraal, doorlopende leerlijn, bewezen effectief	GGD Contact: secretariaat Jeugdgezondheidszorg: 0113 - 249460
	7. WEERBAARHEID EN INDIVIDUELE BEHANDELING					
18	Educatieve kinese	RPCZ Edisonweg 2 Postbus 351 4380 AJ Vlissingen Tel.: 0118 480 880 Fax: 0118 480 900 info@bazalt.nl www.bazalt.nl	Groep 1-8	Leerlingen en leerkrachten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Behandelen van leer- werkhoudings- en sociaal-emotionele problemen waarbij spanning, (faal)angst en andere emoties een belemmerende rol spelen. 2. Leerling wordt behandeld in bijzijn ouders. Leerkrachtbegeleiding via gesprekken. 3. Kosten: de kosten van het traject vallen onder de uren Zorg en Begeleiding individueel in het schoolcontract (intake + 4 behandelingen + evaluatiegesprek en schriftelijke verslaggeving 17 uur). 4. Het traject wordt op school gegeven. 5. In Educatieve Kinese en andere methodes gebaseerd op de Toegepaste Kinesiologie, zoals de One-Brain Methode van Three in One concepts wordt de spiertest, (een lichte druk op de onderarm) gebruikt om te achterhalen waar leerlingen hun mogelijkheden fysiek of emotioneel blokkeren. We kunnen uittesten 	Fulltime baan voor een medewerker. Hoge tevredenheid in evaluaties.

					<p>wanneer en waarom een leerling is gaan twifelen aan zichzelf. Als de spanning is verminderd of geen rol meer speelt kunnen leerlingen weer zichzelf zijn en meer geconcentreerd en ontspannen werken. Daardoor gaan ze meer overeenkomstig hun mogelijkheden presteren en neemt het zelfvertrouwen toe. En worden ze geleidelijk aan weerbaarder in de omgang met andere leerlingen.</p> <p>De RPCZ adviseur integreert en combineert deze methode met onderwijskundige, leerpsychologische en didactische kennis en vaardigheden. Ook wordt gebruik gemaakt van kennis over leerproblemen en psychopathologie.</p>	
--	--	--	--	--	--	--